

UZASADNIENIE

M. P. został oskarżony o to, że w dniu 23 grudnia 2014 roku w miejscowości A., gmina A., powiat (...) wschodni, województwo (...), w rejonie skrzyżowania ul. (...) w miejscu publicznym, bez powodu, okazując rażące lekceważenie porządku prawnego, zniszczył mienie – wybił szybę boczną w autobusie marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w wyniku czego powstały straty w kwocie 498,91 złotych na szkodę (...) Sp. z o. o.

tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 roku, w sprawie o sygn. akt VII K 254/15, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi:

1. oskarżonego M. P. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, którym wyczerpał dyspozycję art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 69 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., art. 69 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., art. 69 § 4 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i art. 70 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej względem oskarżonego M. P. kary pozbawienia wolności na okres 3 lat próby;

3. na podstawie art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 73 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora;

4. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. B. kwotę 516,60 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu,

5. zwolnił oskarżonego w całości z ponoszenia kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego M. P., zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonego.

Powyższemu wyrokowi obrońca oskarżonego zarzucił:

a. naruszenie prawa materialnego – art. 288 § 1 k.k. w następstwie przypisania oskarżonemu spowodowania przestępczego skutku w postaci straty w mieniu pokrzywdzonego, podczas gdy zarówno ten jak i pozostałe przepisy kodeksu karnego nie znają takiego terminu;

b. rażące naruszenie m.in. art. 7 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. polegające na:

- bezkrytycznym, bezrefleksyjnym przyjęciu pisma (...) Sp. z o.o. jako jedyne źródła informacji o wysokości powstałej straty;

- odstąpieniu od szczegółowego wyjaśnienia dostarczonego przez MPK zestawienia kosztów w części dotyczącej zużytych materiałów oraz kosztów tzw. robocizny zarówno w wymiarze czasowym jak i wartościowym,

co doprowadziło, w następstwie przekroczenia granic swobodnej oceny materiału dowodowego, do błędu w ustaleniach faktycznych co do ustalenia wartości zniszczonego mienia w zakresie zarzucanego oskarżonemu czynu.

W konkluzji apelacji obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Z ostrożności procesowej, podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, wobec nieuwzględnienia w należyтым stopniu okoliczności przemawiających na korzyść M. P., takich jak fakt, że jest młodociany, a do zdarzenia doszło przypadkowo, szkoda została naprawiona, oskarżony wyraził skruchę, a w jego życiu doszło do znaczących, społecznie oczekiwanych, zmian świadczących o pozytywnych przewartościowaniach w jego psychice (ciąża konkubiny K. B.) obrońca oskarżonego wniósł o zmianę wyroku, uznanie tego czynu za wypadek mniejszej wagi i orzeczenie grzywny lub łagodnej, w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, kary ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania stałej, dozorowanej i nieodpłatnej pracy na cele społeczne.

Podczas rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego oraz prokurator w związku z faktem, iż czyn oskarżonego stał się wykroczeniem i nastąpiło przedawnienie jego karalności wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje.

Wnioski złożone przez obrońcę oskarżonego M. P. oraz prokuratora na rozprawie apelacyjnej zasługiwały na uwzględnienie.

Rozpatrując niniejszą sprawę w pierwszej kolejności zauważyć należało, iż czyn zarzucony oskarżonemu M. P. należy do kategorii tzw. czynów przepołowionych, co oznacza, iż od wartości przedmiotu czynu zależy, czy należy je kwalifikować jako wykroczenie albo przestępstwo. Zgodnie bowiem z treścią art. 124 § 1 k.w. niszczenie cudzej rzeczy ruchomej jest wykroczeniem jeżeli szkoda nie przekracza $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia za pracę. Sąd rejonowy trafnie uznał, że szkoda spowodowana przez oskarżonego jego przestępnym działaniem wyniosła 498,91 złotych, co w czasie wydawania zaskarżonego orzeczenia mieściło się jeszcze powyżej górnej granicy karalności za wykroczenie przeciwko mieniu, określone w art. 124 § 1 k.w. jako $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia. Wynagrodzenie to jeszcze do dnia 31 grudnia 2016 roku wynosiło bowiem 1.850 złotych. Jednak z dniem 01 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r. zostało ono podwyższone do kwoty 2.000 złotych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1456).

Zatem w czasie orzekania przez sąd odwoławczy owa górna granica wykroczenia będącego uszkodzeniem cudzego mienia wynosiła już 500 złotych, a więc czyn przypisany oskarżonemu stanowi obecnie wykroczenie. W dodatku z uwagi na fakt, że czyn oskarżonego został popełniony dnia 23 grudnia 2014 roku, w czasie wydania orzeczenia przez sąd odwoławczy w zakresie wykroczenia z art. 124 § 1 k.w. jego karalność ustala już z powodu przedawnienia stosownie do brzmienia art. 45 § 1 k.w.

Zgodnie bowiem z treścią art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok, a jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od popełnienia czynu.

Wykroczenie, którego popełnienie zarzucono obwinionemu, miało miejsce w dniu 23 grudnia 2014 roku, zatem dwuletni okres przedawnienia upłynął w dniu 23 grudnia 2016 roku i z tą datą ustala karalność wykroczenia popełnionego przez M. P..

W sytuacji, gdy nastąpiło przedawnienie orzekania, wszczęte już postępowanie umarza się (art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w.).

Przedawnienie nie stanowi samo w sobie przeszkody do uniewinnienia, ponieważ co do zasady spośród negatywnych przesłanek procesowych wymienionych w art. 5 § 1 k.p.s.w., pierwszeństwo mają przesłanki wskazane w pkt 1, gdyż są one najdalej idące i wywołują dla obwinionego najkorzystniejsze skutki. W związku z powyższym postępowanie należy umorzyć, gdy nastąpiło przedawnienie karalności, ale tylko wtedy, gdy nie ma oczywistych podstaw do uniewinnienia obwinionego z braku czynu lub braku znamion czynu jako wykroczenia albo braku winy. (postanowienie SN z 02.07.2002 roku, IV KKN 264/99, LEX nr 54407).

Analiza akt niniejszej sprawy prowadzi jednak do wniosku, że odnośnie obwinionego M. P. nie zachodzą oczywiste podstawy do jego uniewinnienia.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy w Łodzi, przyjmując, że czyn zarzucony oskarżonemu M. P. wypełnił dyspozycję art. 124 § 1 k.w., na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 1 k.p.s.w., art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. i art. 45 § 1 k.w. oraz art. 118 § 2 k.p.s.w. uchylił zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięć z punktów 1, 2, 3 oraz 5 i postępowanie w stosunku do oskarżonego M. P. umorzył, obciążając kosztami tegoż postępowania Skarb Państwa.

Jednocześnie, mając na względzie, iż orzeczenie zawarte w punkcie 4 zaskarżonego wyroku zawierało rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu przed sądem pierwszej instancji, Sąd Okręgowy w Łodzi utrzymał je w mocy.